

Nämndplan

Verksamhetsområde 3-5 Socialnämnden



tyresö kommun



Innehållsförteckning

1	Vision för Tyresö kommun 2030	5
2	Socialnämndens uppdrag	6
2.1	Verksamhetsområde 3: Individ- och familjeomsorg	6
2.2	Verksamhetsområde 4: Omsorg om personer med funktionsnedsättning	7
2.3	Verksamhetsområde 5: Äldreomsorg	8
3	Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag	9
3.1	Individ- och familjeomsorg	9
3.2	Omsorg om personer med funktionsnedsättning	10
3.3	Äldreomsorg	11
4	Årets prioriterade områden	13
4.1	Individ- och familjeomsorg	13
4.2	Omsorg om personer med funktionsnedsättning	13
4.3	Äldreomsorg	14
5	Resurser - Individ- och familjeomsorg	15
5.1	Kommunbidrag - VO 3 - Individ och familjeomsorg	16
5.2	Driftbudget för Vo 3	17
6	Styrning och uppföljning – Individ- och familjeomsorg	19
6.1	Mål och indikatorer	19
	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	19
	Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner	19
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	19
	Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	19
	Attraktiv arbetsgivare	20
	Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	20
	Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent	20
6.2	Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden	20
6.2	Nämnduppdrag för verksamhetsområdet	21
6.3	Kvalitetsgarantier för individ- och familjeomsorgen	21
7	Resurser – Omsorg om personer med funktionsnedsättning	22

7.1	Kommunbidrag - VO 4 - Omsorg om personer med funktionsnedsättning	23
7.2	Aktuella investeringar under perioden för Vo 4.....	23
7.3	Driftbudget Vo 4.....	24
8	Styrning och uppföljning – Omsorg om personer med funktionsnedsättning.....	25
8.1	Mål och indikatorer	25
	Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	25
	Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen	25
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.....	25
	Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.....	25
	Attraktiv arbetsgivare.....	26
	Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.....	26
	Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.....	26
	Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	26
8.1	Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden	27
8.2	Kvalitetsgarantier för omsorgen om personer med funktionsnedsättning	27
9	Resurser – Äldreomsorg	28
9.1	Kommunbidrag - VO 5 - Äldreomsorg.....	29
9.2	Driftbudget Vo 5.....	29
10	Styrning och uppföljning – Äldreomsorg	30
10.1	Mål och indikatorer	30
	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	30
	Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner.....	30
	Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum	30
	Strategiskt mål.....	30
	Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen	30
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.....	31
	Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.....	31
	Attraktiv arbetsgivare.....	31
	Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.....	31
	Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.....	32

	Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro.....	32
	Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.....	32
10.1	Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden	33
10.2	Nämnduppdrag för äldreomsorgen.....	33
10.3	Värdighetsgarantier för äldreomsorg.....	33
11	Sammantagna resurser för socialnämndens verksamheter	35
12	Tillgänglighetsarbete inom socialnämndens verksamheter	36
13	Uppföljning, utvärdering och kommunikation	36
11.1	Riskhantering.....	37
11.2	Plan för uppföljning av privata och kommunala utförare.....	37
14	Årshjul	39
15	Styrande planer och policys	39
16	Bilagor	39

1 Vision för Tyresö kommun 2030

År 2030 bor 60 000 invånare i Tyresö. I kommunen finns en blandning av olika boendeformer. Tyresö är sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner. Kommunen är välmående med små sociala problem. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och det finns en variation av boendeformer väl anpassade till äldres behov och efterfrågan. Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika näringsliv som är rikt och differentierat med stark entreprenörsanda. Kommunen arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Gång- och cykelnät är väl utbyggt. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörn. Det medvetna miljöarbetet har gett resultat. Kommunens ekonomi är stabil och i balans.

Strategiska målområden

Tyresö kommuns strategiska målområden är följande

- Livskvalitet- den attraktiva kommunen
- Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum
- Blomstrande näringsliv
- God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter
- Attraktiv arbetsgivare

2 Socialnämndens uppdrag

2.1 Verksamhetsområde 3: Individ- och familjeomsorg

Verksamhet och syfte

Verksamhetens syfte är att vara ett skyddsnät och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet. Biståndet utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Individ- och familjeomsorgen omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktade insatser för barn, ungdomar och vuxna. Insatserna kan gälla exempelvis:

- ekonomiskt bistånd
- familjerådgivning
- missbruksvård
- insatser för barn och ungdom
- mottagande av ensamkommande asylsökande barn
- stödboende
- förebyggande insatser
- anhörigstöd

Verksamhetens inriktning

Visionen för Tyresö är att bli den mest attraktiva kommunen i regionen att bo och leva i. Vi vill att detta omfattar alla Tyresöbor. Kommunen ska erbjuda olika typer av stöd till den som inte upplever sig klara sin livssituation ekonomiskt eller socialt. Tidiga insatser ger bättre förutsättningar för en stabil livssituation. Därför ska det finnas ett utbud av evidensbaserade stödinsatser som inte kräver utredning eller biståndsbeslut med målet att stärka den enskildes självständighet. Tillsammans med andra förekommande aktörer och huvudmän sätter vi individens bästa i fokus. Det personliga ansvaret för egen försörjning är en grundläggande skyldighet. Utgångspunkten för ekonomiskt bistånd ska därför vara att försörjningsstöd är av tillfällig art. Genom tidig myndighetssamverkan ges rätt stöd för att den enskilde ska komma ut i egen försörjning. Barnperspektivet ska genomsyra allt som görs, eftersom barns rättighet till en trygg uppväxt är vårt viktigaste uppdrag. Där psykiskt eller fysiskt våld förekommer ska insatser sättas in omedelbart. Anhöriga som vårdar en närstående behöver ibland stöd för att orka med. För en del personer handlar det om att få hjälp med insatser som den närstående behöver. För andra handlar det om att de behöver få information eller utbildning om den närståendes behov.

2.2 Verksamhetsområde 4: Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Verksamhet och syfte

Syftet med verksamheten är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Stödet till personer med funktionsnedsättning är inriktat på att ge den enskilde förutsättningar att leva som andra genom att ge stöd och service som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. För att nå dit behövs ett varierat utbud av insatser samt att stödet är anpassat till varje individs behov. Insatserna kan bland annat gälla:

- boende och boendestöd
- korttidsvistelse
- korttidstillsyn
- hemtjänst
- avlösarservice
- ledsagarservice
- kontaktpersoner
- bostadsanpassning
- daglig verksamhet
- personlig assistans
- anhörigstöd
- sysselsättning
- förebyggande insatser
- vissa hälso- och sjukvårdsinsatser

Verksamhetens inriktning

Människor med funktionsnedsättningar har rätt till ett liv på lika villkor som andra. De hinder som en medborgare med en funktionsnedsättning begränsas av ska därför avhjälpas där så är möjligt. Alla medborgare ska ha möjligheter att välja sitt boende, ha en givande fritid och delta i arbetslivet. Därför ska valfriheten värnas för denna grupp. Stödverksamheter ska möta individen på dennes villkor med målet att stärka dennes självständighet. Där lämpliga tekniska lösningar finns ska detta vara ett alternativ som den enskilde kan välja. En bra samverkan med andra förekommande aktörer och huvudmän där individens bästa är i fokus är en självklarhet. Anhöriga som vårdar en närstående behöver ibland avlastning eller annat stöd för att orka med. Därför måste omsorgen vara lyhörd för deras behov och tillsammans med landstinget erbjuda det stöd som efterfrågas.

2.3 Verksamhetsområde 5: Äldreomsorg

Verksamhet och syfte

Äldreomsorgens syfte är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar orsakade av åldrande eller sjukdomar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Det är av avgörande betydelse att kommunen kan erbjuda ett brett utbud av olika insatser utifrån individens behov. Insatserna formar tillsammans en helhet som täcker upp olika behovssituationer i vardagen. Insatserna kan till exempel gälla:

- särskilda boendeformer (permanent boende, korttidsvård eller växelvård, rehabilitering)
- hjälp i hemmet (omvårdnad, service, avlösning, ledsagning, trygghetslarm)
- förebyggande insatser
- anhörigstöd
- bostadsanpassning

Verksamhetens inriktning

I Tyresö ska det vara lätt att leva livet, hela livet. Hjälp i hemmet ska finnas för den som inte själv längre klarar sin omvårdnad. Hjälp ska ges med respekt för individens integritet och självbestämmande. Den enskildes rätt att styra sin vardag ska alltid vara vägledande. Även om omsorgen bedöms vara av hög kvalitet kan den upplevas på olika sätt av olika människor. Därför ska det finnas ett stort utbud av aktörer att välja mellan, både för hjälp i ordinärt boende och vård- och omsorgsboenden. Där det är möjligt ska hjälp i ordinärt boende vara ett alternativ till vård- och omsorgsboende. Där lämpliga tekniska lösningar finns ska detta vara ett alternativ som den enskilde kan välja. Det finns många äldre som önskar att få känna tryggheten i att bo i en gemenskap. Därför ska vi fortsätta planera för olika former av tillgängliga boenden, med eller utan omsorg. En bra samverkan med andra förekommande aktörer och huvudmän där individens bästa är i fokus är en självklarhet. Anhöriga som vårdar en närstående behöver ibland avlastning eller annat stöd för att orka med. Därför ska omsorgen vara lyhörd för deras behov och tillsammans med landstinget erbjuda det stöd som efterfrågas.

3 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

3.1 Individ- och familjeomsorg

Befolkningsökningen på femton procent fram till år 2021 innebär ett motsvarande ökat resursbehov för individ- och familjeomsorgens verksamheter.

Individ- och familjeomsorgen omfattning och inriktning påverkas främst av externa faktorer såsom arbetsmarknadsläget, socialförsäkringssystemet, konjunkturläget och tillgången till bostäder, vilket innebär att behovens omfattning är svåra att påverka.

Antalet anmälningar och utredningar avseende barn och unga har ökat under senaste året och har varit en stigande trend under flera år.

Antalet barn och unga placerade på institution eller familjehem är väsentligt lägre än riket men något högre än länet. Andelen placeringar ligger på en förväntad nivå utifrån den socioekonomiska strukturen. Tyresö har en hög andel placerade på familjehem och en låg andel på institution.

Insatser för vuxna med missbruks- eller beroendeproblem följer i huvudsak samma utveckling som i riket och länet men Tyresö har mer öppna insatser.

Tyresö har en låg andel personer som får ekonomiskt bistånd och även relativt få som uppbär ekonomiskt bistånd under lång tid. Arbetsförmedlingens prognoser visar på en fortsatt stark arbetsmarknad och minskad arbetslöshet. Det finns samtidigt en utveckling mot att fler blir kvar i långa tider av arbetslöshet och en tudelad arbetsmarknad. Inrikes födda vuxna har särskilt låg arbetslöshet medan medelålders utomeuropeiskt födda kan få fortsatt svårt att hitta arbete. Även personer med funktionsnedsättning har svårigheter på arbetsmarknaden. Likaså arbetslösa med enbart grundskoleutbildning.

Enligt Migrationsverkets senaste prognos förväntas antalet asylsökande vara fortsatt lågt i förhållande till hösten år 2015. Prognosen som gjorts för år 2017 är samtidigt osäker. Åtgärder från EU och enskilda medlemsländer har lett till att allt färre människor tar sig in i Europa och vidare in i Sverige. Under år 2016 har Tyresö kommun inte tagit emot någon ytterligare ensamkommande asylsökande barn. En ny prognos från Migrationsverket förväntas komma i slutet av oktober år 2016.

Regeringen har beslutat om en länsvis fördelning av mottagandet av nyanlända. Denna fördelning ersätter det avtal som kommunen haft med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande. Det finns samtidigt förslag på en sänkt ersättning till kommunerna för mottagande av ensamkommande. Den nya

ersättningen förväntas börja gälla från juli år 2017 och medför att kommunen måste omförhandla avtalade placeringar i enlighet med de nya ersättningsnivåerna.

Regeringen förväntas också besluta att en kommun som har anvisats att ta emot ett ensamkommande barn endast får placera barnet i ett boende i den egna kommunen. Därigenom ska anvisningskommunen ha det sammanhållna ansvaret för barnet.

En ny boendeform för placering av barn och unga är stödboende, där barn och unga i åldern 16-20 år kan placeras istället för i familjehem eller Hem för vård och boende, HVB-hem. Syftet med stödboende är att träna och förbereda den unga personen inför vuxenlivet och ett självständigt boende. Stödboendet kan vara ett fristående placeringsalternativ eller fungera som utslussning efter annan vård utanför det egna hemmet.

Socialstyrelsen har uppdragits att utforma en stimulanssatsning för att stärka bemanningen inom den sociala barn- och ungdomsvården och att fördela medel till kommunerna för utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Satsningarna på stärkt bemanning och kompetensutveckling är viktiga för att förbättra situationen för socialtjänsten som under längre tid haft svårigheter att rekrytera och behålla erfaren personal.

3.2 Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Befolkningsökningen i Tyresö medför ökade behov av omsorg för personer med funktionsnedsättning men insatserna ökar främst till följd av förändringar på nationell nivå, till exempel lagar eller prejudikat, samt till följd av ökad diagnosticering.

Antalet personer i kommunen med insatser enligt Lag om särskilt stöd till vissa funktionshindrade, LSS förväntas öka fortsättningsvis med ungefär fem procent per år. Personer med psykisk funktionsnedsättning och insatser enligt Socialtjänstlagen, SoL bedöms också öka med ett par procentenheter per år.

De insatser enligt LSS som förväntas öka mest är daglig verksamhet och personlig assistans. Även behovet av gruppboende, servicebostad eller en annan särskilt anpassad bostad enligt LSS förväntas öka. För psykiskt funktionsnedsatta som får insatser enligt SoL ökar behov av boendestöd och boendeplatser.

Det är möjligt att till viss del minska kostnaderna genom åtgärder inom myndighetsutövningen samt genom förändringar av förutsättningarna för utförarna. Men det är inte realistiskt att fullt ut finansiera insatserna med

nuvarande resurser.

Kommunen tog under hösten år 2015 över ansvaret för viss hälso- och sjukvård i boenden enligt LSS och daglig verksamhet. Läkarinsatserna påverkas däremot inte utan är fortsatt landstingets ansvar. Reformen finansierades genom en skatteväxling.

Under år 2014 tog Socialstyrelsen fram nya allmänna råd om kompetensen hos personal som ger omsorg om personer med funktionsnedsättning. Personalen ska ha godkända kurser om 1400 poäng inom vård- och omsorgsprogrammet alternativt barn- och fritidsprogrammet. Inom kommunerna finns därmed ett behov av fortbildning och handledning för att uppnå och upprätthålla kompetensen som anges i de allmänna råden.

I en utredning från 2014 om ersättningsystemet för personlig assistans som tagits fram på uppdrag av regeringen föreslås att kommunerna inte längre ska stå för kostnaderna vid en ordinarie assistents sjukfrånvaro. Ett sådant beslut skulle i så fall leda till minskade kostnader för kommuner med hög sjukfrånvaro bland personal i kommunal och eller privat regi.

3.3 Äldreomsorg

Fram till och med år 2021 kommer antalet äldre över 65 år ha ökat med nio procent. Åldersgruppen 80 år och äldre kommer att öka med 38 procent. Ökningen av antal äldre i Tyresö kommun innebär ökade behov av vård och omsorgsplatser och hemtjänst.

Behovet av hemtjänstinsatser förväntas att öka med omkring 10 000 timmar per år fram till år 2021.

Personer med demenssjukdom förväntas att öka med cirka 30 procent de närmaste fem åren.

Fler boenden med vård- och omsorgsplatser är under uppförande. Det bedöms möjligt att tillgodose behoven av vård- och omsorgsplatser år 2021 men därefter behöver ytterligare boendeplatser tillkomma.

Teknikutvecklingen kommer att möjliggöra effektiviseringar. På kort sikt kan till exempel utvecklingen av vårdplanering över videolänk minska tidsåtgången vid biståndsbedömningen.

Det är i dagsläget inte möjligt att förutse de ekonomiska konsekvenserna av teknikutvecklingen. Införandet av teknik kommer inledningsvis kan medföra kostnader i form av inköp av tekniska lösningar och kompetensutveckling men

på sikt minska kostnaderna och skapa högre effektivitet.

Intresset ökar kring ny teknik inom äldreomsorgen. Säkerhet är en viktig fråga i kommunerna och de juridiska aspekterna behöver klargöras. Ansvarsområden måste klargöras och kompetensen bland personalen måste utvecklas. I samband med att en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen tas fram kommer förslag kring hur välfärdsteknologi kan bidra till ökad kvalitet och effektivitet.

Samverkan mellan äldreomsorgen och hälso- och sjukvården behöver utvecklas. Ambitionen är att fler äldre ska få vård i hemmet framför sjukhus. Färre transporter och minskad infektionsrisk ger ökad trygghet och patientsäkerhet. Genom fortsatt utvecklad avancerad sjukvård i hemmet kan fler svårt sjuka att få vård hemma. Särskilda ASiH-team från landstinget kan dygnet runt erbjuda specialiserade vårdinsatser i hemmet samt vård i livets slutskede i hemmet samt konsultation och stöd till vård- och omsorgsboenden.

Det pågår flera olika nationella arbeten kring den framtida äldreomsorgen.

En utredning om kommunernas betalningsansvar för hälso- och sjukvård har föreslagit att nuvarande betalningsansvarslag upphävs och ersätts av en ny lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Syftet är att patienter som inte längre har behov av den slutna vårdens resurser så snart och tryggt som möjligt ska lämna slutenvården och få fortsatta insatser från kommunen eller primärvården. Kommunen ska då inom tre dagar, inklusive helgdagar, möjliggöra verkställande av insatser till personer som skrivs ut från slutenvården.

Ett förslag till en långsiktig nationell kvalitetsplan med prioriterade områden för äldreomsorgen arbetas fram och ska presenteras under våren 2017. Bland annat förväntas förslag på flexiblere former för beslut om äldreomsorg.

Sveriges Kommuner och Landsting, SKL har i samarbete med kommuner och andra aktörer påbörjat arbete för att ta fram nya rekommendationer och arbetssätt för kvalitet i vård- och omsorgsboenden.

Socialstyrelsen har uppdragits att fram en ny demensstrategi. Medel satsas på utbildningsmaterial och ökat användande av kvalitetsregister i kommunerna.

4 Årets prioriterade områden

4.1 Individ- och familjeomsorg

Tyresö kommun har höga kostnader för individ- och familjeomsorg som delvis kan förklaras med att en stor andel av insatserna köps av andra utförare och höga kostnader vid placeringar av barn och unga. Socialnämnden har också valt att satsa resurser på att ha en väl utbyggd öppenvård för barn och unga och missbruksvård vilket är ett sätt att undvika dyrare kostnader för placeringar.

Förvaltningen har identifierat olika åtgärder som bedöms minska kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen varav flera har påbörjas.

Kostnader för placeringar kan minskas genom åtgärder som hemmaplanslösningar och öppenvård, ökat nyttjande och rekrytering av egna familjehem. Kostnader kan också minskas genom förbättrat samarbete inom kommunen kring barn och unga.

Placeringskostnaderna för ensamkommande asylsökande barn måste minskas ytterligare för att möta den sänkta statliga ersättningen från juli år 2017.

Stort fokus ligger också fortsatt på bemanning av socialsekreterare och att upprätthålla god arbetsmiljö inom myndigheten. Personalbrist kan medföra ökad personalomsättning, längre utredningstider och otillräcklig uppföljning, dyrare placeringar, kostnader för hyrpersonal samt ökade lönekostnader vid nyrekryteringar.

4.2 Omsorg om personer med funktionsnedsättning

En strategi för att minska kostnaderna inom myndigheten är omförhandling av indexering och ersättning av individavtal inom omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Kostnader kan också minskas genom ökat nyttjande av korttidsvistelse i kommunal regi framför dyrare externa placeringar.

Eventuella åtgärder behöver genomföras utifrån resultatet av förvaltningens pågående utredningar om möjligheten till förändrade avtalsförutsättningar inom daglig verksamhet och minskade kostnaderna för turbundna resor.

Kompetensen inom myndigheten behöver utvecklas för att möta förändrade och ökade krav och förväntningar. Det finns särskilt behov av att utveckla den juridiska kompetensen.

Det är allt svårare att rekrytera biståndshandläggare. Detta kan medföra längre handläggningstider och otillräcklig uppföljning, bristande kompetens, kostnader för hyrpersonal samt ökade lönekostnader vid nyrekryteringar.

Myndighetens samverkan med landstinget och Försäkringskassan behöver utvecklas.

4.3 Äldreomsorg

Stort fokus ligger på planeringen kring den framtida verksamheten på Björkbackens vård- och omsorgsboende. En översyn av bemanning och arbetssätt kommer att genomföras i syfte att identifiera nödvändiga effektiviseringar i verksamheten.

Personalförsörjningen är ett prioriterat område där framförallt bemanning under sommaren är en utmaning. Det blir allt svårare att rekrytera utbildad personal inom verksamheten.

Brist på sjuksköterskor och undersköterskor inom kommunal regi under framförallt sommaren kan medföra ökade kostnader för hyrpersonal samt ökade lönekostnader vid nyrekryteringar.

Äldreomsorgen i kommunal regi har höga sjuktal men de har minskat under år 2016 bland annat genom samarbete med företagshälsovården.

Det är allt svårare att rekrytera biståndshandläggare. Detta kan medföra längre handläggningstider och otillräcklig uppföljning, bristande kompetens, kostnader för hyrpersonal samt ökade lönekostnader vid nyrekryteringar.

Från årsskiftet kommer hemtjänsten att upphöra med delegerade hemsjukvårdsinsatser vilket kommer ställa krav på uppföljning och revidering av biståndsbeslut.

Möjligheterna att digitalisera och använda ny teknik inom äldreomsorgen kommer att vara ett utvecklingsområde inom både kommunal regi och privata utförande. Exempel på detta är den fortsatta implementeringen av digital signering av läkemedel i syfte att öka patientsäkerheten. Ett annat exempel är användet av videolänk vid vårdplanering.

5 Resurser - Individ- och familjeomsorg

Behoven av insatser förväntas öka till följd av befolkningsökningen. Från och med 2016 beräknas kommunbidraget till verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg utifrån demografiska förändringar. Utöver kostnadsökningar till följd av befolkningsökning så ökar kostnaden även genom prisuppräknningar för köpt verksamhet samt löner.

Resursfördelningsmodellen innebär att socialnämnden tilldelas 152,1 mkr i kommunbidrag för individ- och familjeomsorgen år 2017. Intäkten för år 2017 är i förhållande till detta omkring 400 tkr lägre än föregående år.

Att uppräknningen är negativ beror dels på att verksamhetsområdet tilldelades tillfälliga medel år 2016 samt att förvaltningen år 2017 i mindre utsträckning ska täcka kommungemensamma kostnader vilket det tagits hänsyn till i resursfördelningsmodellen.

Ersättningen för ensamkommande asylsökande barn har hittills överstigit kostnaderna. Till följd av att antalet ensamkommande ökade kraftigt under 2015 medför detta ett stort överskott. Ersättningen för ensamkommande förväntas sänkas från och med juli år 2017. För att möta detta påbörjades omgående omförhandlingar med samtliga externa vårdgivare. Detta har medfört märkbara kostnadsminskningar och den förväntade sänkningen av ersättningen från staten kommer inte att få fullt så stor negativ effekt som tidigare befarats.

En följd av rekryteringssvårigheterna inom myndigheten är att lönekostnaderna ökat med sju procent vilket inte har kunnat kompenseras med minskning av kostnader på andra områden.

Personalsituationen inom barn- och ungdomsenheten har förbättrats och fler ärenden utreds vilket förväntas medföra att placeringarna ökar.

Även familjevården har saknat personal vilket medfört att fler konsulentstödda familjehem anlitats. De externa placeringar som gjordes under föregående år kvarstår dock under år 2017. När personal nu rekryterats kommer behovet av externa familjehem framöver att minska och därmed också kostnaderna. Egna familjehem ska användas i första hand. Rekrytering av fler egna familjehem kommer att kunna minska kostnaderna för familjevård. Kostnaderna kan också minska genom den pågående upphandlingen av konsultstödda familjehem.

Behov av köpta boendeplatser för personer med missbruks- och beroendeproblematik har ökat eftersom allt fler saknar egen bostad. Genom tillgång till fler lägenheter kommer externa boendeplaceringar att kunna minskas och därmed kostnaderna.

Resurser överförs från myndigheten till resursenheten för att förstärka öppenvården vilket bedöms minska kostnaderna för externt köpt öppenvård som familjebehandling.

Kommunen har en låg andel personer med försörjningsstöd. Kostnaderna för försörjningsstödet har under år 2016 dessutom varit lägre än förutsett. Därmed har lägre kostnader budgeterats för år 2017.

En översyn har gjorts under året av insatsen kontaktperson, vilket företrädesvis är en insats som beviljas för ungdomar. Vid översynen framkom att det är tveksamt huruvida denna insats har avsedd effekt för den enskilda ungdomen. Antalet insatser i form av kontaktperson kommer att minskas.

Kommunbidraget för år 2017 täcker inte fullt ut individ- och familjeomsorgens ökade kostnader för flera av verksamheterna och insatserna. Eftersom ersättningen för ensamkommande medför ett överskott bedöms dock det samlade verksamhetsområdet få ett överskott mot budget med två mkr.

Taxor och avgifter samt ersättningar till utförare för år 2017 framgår av bilaga till nämndplanen.

5.1 Kommunbidrag - VO 3 - Individ och familjeomsorg

Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
152,1	156,2	163,8	166,0

5.2 Driftbudget för Vo 3

Tabell 1

Individ- och Familjeomsorgen	Bokslut	Prognos	Budget
Tkr	2015	2016	2017
Kommunbidrag			152 100
Taxor och avgifter			55
Statsbidrag			0
Övriga intäkter			6 838
Totalt intäkter			158 993
Förvaltningsgemensamt/Administration			-56 692
Institutionsvård för vuxna med missbruksproblem			-9 886
Institutionsvård barn och ungdom			-19 970
Familjehemsvård för vuxna			-196
Familjehem barn och ungdom			-21 632
Jourhem barn och ungdom			-2 447
Öppna insatser för vuxna med missbruksproblem			-11 888
Individuellt behovsprövad öppenvård			-17 175
Förebyggande insatser			-5 169
Boenden övrig vuxenvård			-3 223
Ekonomiskt bistånd			-18 500
Familjerätt & rådgivning			-431
Totalt kostnader			-167 207
Netto	-8 893	-8 000	-8 214

Tabell 2

Ensamkommande asylsökande barn	Bokslut	Prognos	Budget
Tkr	2015	2016	2017
Statsbidrag			81 456
Övriga intäkter			3 264
Totalt intäkter			84 721
Förvaltningsgemensamt/Administration			-6 759
Placering asyl			-40 428
Placering PUT			-27 236
Totalt kostnader			-74 423
Netto	2 535	14 000	10 298

Tabell 3

Totalt för verksamhetsområdet IFO		Bokslut	Prognos	Budget
Tkr		2015	2016	2017
Kommunbidrag				152 100
Taxor och avgifter				55
Statsbidrag				81 456
Övriga intäkter				10 102
Totalt intäkter				243 714
Individ- och Familjeomsorgen				-167
				207
Flyktingmottagning				-74 423
Totalt kostnader				-241 630
Netto		-6 358	6 000	2 083

6 Styrning och uppföljning – Individ- och familjeomsorg

6.1 Mål och indikatorer

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Den enskildes situation förbättras genom kontakt med individ- och familjeomsorgen

Indikator

- Andelen som i den nationellt gemensamma brukarundersökningen upplever att de fått en förbättrad situation.

I 2015 års mätning var andelen 87 procent.

Strategiskt målområde

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

- Ekonomiskt resultat för verksamhetsområdet.

Nämndmål

Ekonomiskt bistånd är en kortvarig försörjning

- Genomsnittstid med försörjningsstöd.

Strategiskt målområde**Attraktiv arbetsgivare*****Strategiskt mål***

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

- Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Andelen i 2015 års mätning var 83 procent.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Nämndmål

Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro hos medarbetarna

Indikator

- Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet.

Sjukfrånvaron för perioden januari till i juli år 2016 var 5,7 %.

6.2 Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

- Alla verksamheter (ej myndighetsutövning) ska prövas för konkurrensutsättning
- Taxor och avgifter ska ses över i syfte att de ska bidra till finansiering
- Utveckla tidiga insatser inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer
- Genomlys behovet av boendeplatser inom individ- och familjeomsorgen i alla kommundelar
(genomlysningen kommer genomföras under år 2016)
- Fortsätta öka självförsörjningsgraden
- Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.
(projektet har implementerats)

6.2 Nämnduppdrag för verksamhetsområdet

- Individ- och familjeomsorgen ska bidra till att barn och unga som har insatser ska ha hög närvaro i skolan

6.3 Kvalitetsgarantier för individ- och familjeomsorgen

- Vi är tillgängliga - Du behöver bara ringa ett samtal till individ- och familjeomsorgen för att komma i kontakt med en person som kan hjälpa dig.
- Om du söker försörjningsstöd - När du har lämnat en komplett ansökan om försörjningsstöd får du ett skriftligt beslut skickat till dig senast inom sju arbetsdagar.
- Stöd till barn och ungdom - Om du ansöker om hjälp och stöd erbjuds du tid för personligt besök snarast möjligt, senast inom två veckor.
- Stöd till barn och ungdom - En anmälan om att barn eller ungdomar misstänks fara illa tas emot omgående och en första bedömning om ärendet är akut görs samma dag.
- Familjehemsvård - Socialsekreterarna besöker alla barn och ungdomar som bor i familjehem minst två gånger per år och pratar med barnen utan att familjehemsföräldrarna är närvarande.
Placeringen i familjehemmet följs upp minst två gånger per år. Barnen och deras vårdnadshavare får stöd vid umgänge. Familjehemmen får kontinuerlig handledning och stöd. Socialsekreteraren besöker familjehemmet minst två gånger per år.
- Familjerätt - Barn i skilsmässofamiljer erbjuds att delta i gruppverksamhet.
- Stöd till personer med missbruksproblem - Alla nya besökare får en besökstid snarast möjligt, och senast inom två veckor. Om du vill kan vi erbjuda dig fem besök där du kan vara anonym.

7 Resurser – Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Behoven av omsorg om personer med funktionsnedsättning har ökat under lång tid. Utöver befolkningsökningen förväntas behoven öka med omkring fem procent per år. Till följd av den kraftiga ökningen har det under lång tid inte varit möjligt att tillgodose behoven inom befintliga ekonomiska ramar. Kostnadsökningarna förväntas fortsätta för flera av insatserna inom verksamhetsområdet.

Kommunbidraget till verksamhetsområdet består av ett anslag som för år 2017 räknats upp med tre procent. Intäkten för år 2017 är 257,3 mkr vilket är en ökning med 3,7 mkr jämfört med år 2016.

Kommunbidraget är inte jämförbart med tidigare år eftersom verksamhetsområdet tilldelats tillfälliga medel för år 2016 samt att budgeten år 2017 i mindre utsträckning ska täcka kommungemensamma kostnader, vilket det tagits hänsyn till i resursfördelningsmodellen.

Kostnaden för en boendeplats enligt LSS är hög och varje tillkommande brukare har stor betydelse för verksamhetsområdets förutsättningar att nå en budget i balans.

Budgeten för boende för barn och unga med insats enligt LSS har ökats för att täcka nuvarande kostnader samt förväntade kommande behov.

Fler personer med psykisk funktionsnedsättning förväntas behöva boende. Tillgången till träningslägenheter och försöksboenden bedöms vara fortsatt låg vilket medför ytterligare ökade kostnader för köpta externa boendeplatser.

Brukare med daglig verksamhet förväntas fortsatt öka. Kostnader för transporter till och från insatsen förväntas därmed också öka. Det bedöms dock möjligt att minska kostnaderna för daglig verksamhet genom bland annat förändrade avtalsförutsättningar.

Antalet timmar per brukare med personlig assistans förväntas vara fortsatt hög. Kostnaderna för personlig assistans kan öka även om antalet brukare är densamma eftersom kostnadsansvaret alltmer flyttas från Försäkringskassan till kommunen.

Upphandlingen av den personliga assistans som utförs i kommunal regi kommer att medföra minskningar av kostnader inom utförarverksamheten. De kostnadsminskande effekterna uppstår dock fullt ut år 2018.

Genom ökat nyttjande av korttidsvistelse i kommunal regi framför dyrare externa placeringar kan kostnaderna minskas.

Resursåtgången till följd av kommunens ansvar för del av hälso- och sjukvårdsinsatser till personer med insats enligt LSS är än så länge svårbedömda då verksamheten ännu är under uppbyggnad.

På längre sikt kan kostnaderna minskas genom omförhandling av individavtal för olika insatser. På längre sikt kan kostnaderna minskas också genom omförhandling av uppräkningsavtal av avtalen.

De ovan beskrivna åtgärderna bedöms kunna minska kostnaderna med omkring tre miljoner under år 2017. Det bedöms trots detta inte vara sannolikt att de fortsatta ökade behoven kan tillgodoses inom de ekonomiska ramarna för år 2017. Obalansen är trots effekterna av åtgärderna omkring elva miljoner kronor. För att kunna hantera denna obalans redovisas denna som en ofinansierad post i driftbudgeten.

Omställningskostnaderna i samband med verksamhetsövergången för den personliga assistans som idag utförs i kommunal regi och som upphandlats är svårbedömda. Kostnaden kan bli mellan två till tre miljoner under år 2017. Kostnaden består exempelvis av utbetalningar av slutlöner. Det är oklart hur många i personalen som väljer att stanna kvar som anställda i kommunen och som därmed riskerar bli övertaliga.

7.1 Kommunbidrag - VO 4 - Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
257,3	265,2	273,3	281,6

7.2 Aktuella investeringar under perioden för Vo 4

- Gruppboenden för personer med funktionsnedsättning
- Stödboenden inklusive inventarier

7.3 Driftbudget Vo 4

Tabell 4

Omsorg om personer med funktionsnedsättning Tkr	Bokslut 2015	Prognos 2016	Budget 2017
Kommunbidrag			257 300
Taxor och avgifter			7 635
Statsbidrag			0
Övriga intäkter			11 568
Totalt intäkter			276 503
Förvaltningsgemensamt/Administration			-13 935
Hemtjänst i ordinärt boende			-11 622
Boendestöd i ordinärt boende			-6 771
Korttidsvård			-2 547
Särskilt boende/annat boende			-28 663
Övriga insatser i ordinärt boende			-6 474
Boende enl. LSS för vuxna			-89 490
Boende enl. LSS för barn och unga			-15 023
Personlig assistans enl. LSS/SFB			-41 621
Daglig verksamhet enl. LSS			-43 209
Övriga insatser enl. LSS			-24 542
HSL			-3 600
Färdtjänst			-112
Totalt kostnader			-287 609
Netto	-8 799	-12 350	-11 106

8 Styrning och uppföljning – Omsorg om personer med funktionsnedsättning

8.1 Mål och indikatorer

Strategiskt målområde

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Brukarna inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning är nöjda

Indikator

Andelen i boenden enligt LSS som anser att de får den hjälp de vill ha hemma.

Andelen boende på boenden enligt LSS som anser att de trivs hemma.

Strategiskt målområde

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

- Ekonomiskt resultat för myndigheten
- Ekonomiskt resultat för verksamheten i kommunal regi

Strategiskt målområde

Attraktiv arbetsgivare

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

- Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Andelen i 2015 års mätning var 87 procent.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Nämndmål

Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro

Indikator

- Den totala sjukfrånvaron inom myndigheten.
- Den totala sjukfrånvaron inom verksamheten i kommunal regi

Sjukfrånvaron inom hela verksamhetsområdet var för 8,3 procent för perioden januari till juli år 2016.

Strategiskt mål

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Indikator

- Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål.

Andelen i 2015 års mätning var 87 procent.

8.1 Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

- Alla verksamheter (ej myndighetsutövning) ska prövas för konkurrensutsättning
- Taxor och avgifter ska ses över i syfte att de ska bidra till finansiering
- Genomlysning av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar.
(genomlysningen kommer genomföras under år 2016)

8.2 Kvalitetsgarantier för omsorgen om personer med funktionsnedsättning

- Vi är tillgängliga - När du ansöker om boende, daglig verksamhet, korttidsverksamhet, personlig assistans eller någon annan insats får du en personlig handläggare.
Om du inte är nöjd har du rätt att byta handläggare. En handläggare på biståndsavdelningen kan alltid nås under kontorstid om du har akuta frågor.
- Vi bär synlig identitetsbricka - Alla biståndshandläggare som gör hembesök hos dig bär en synlig identitetsbricka.
- Planering - När insatsen börjar görs en genomförandeplan tillsammans med dig inom en månad. Vi följer upp planen efter tre månader och sedan minst en gång om året.
- Information om boende - Varje år får du information om vilka boenden som finns i kommunen, och vilka nya bostäder som planeras. Du får också informationen vid andra tillfällen om du behöver det.
- Stödperson på boendet - Du får en stödperson på boendet redan innan du flyttar in.
- Arbete, daglig verksamhet, studier - Du erbjuds stöd för att komma i arbete, sysselsättning, daglig verksamhet eller börja studera.

9 Resurser – Äldreomsorg

Behovet av äldreomsorg är i hög grad beroende av befolkningsökning och framförallt åldersstrukturen i befolkningen. Behoven och framförallt kostnaderna är dock svåra att förutse. De enskilda behoven varierar och kostnaden för en enskild brukares insatser kan bli höga.

Kommunbidraget till verksamhetsområdet beräknas utifrån varje person över 65 år. Resursfördelningsmodellen innebär att socialnämnden tilldelas 324,4 mkr i kommunbidrag för år 2017. Intäkten för år 2017 är i förhållande till detta ungefär 16 mkr högre än föregående år.

Samtidigt ska förvaltningen år 2017 i mindre utsträckning täcka kommungemensamma kostnader vilket tagits hänsyn till i resursfördelningsmodellen.

Behoven av hemtjänst och vård- och omsorgsboende har varit lägre än förväntat under år 2016 och har därför medfört ett överskott mot myndighetens budget. Kostnaderna för externa köpta platser för vård- och omsorgsboende samt korttidsvård förväntas dock öka under år 2017.

Från och med år 2017 kommer biståndsbedömda personer inom äldreomsorgen att få kostnadsfria larm. Socialnämnden har tillförts medel som ska kompensera för den minskade avgiftsintäkten.

Vård- och omsorgsboendena i kommunal regi har under längre tid haft underskott. Bedömningen är dock att verksamheten ska kunna bedrivas med tilldelade ekonomiska resurser. En översyn av bemanning och arbetssätt kommer att genomföras under hösten år 2016 i syfte att identifiera de nödvändiga effektiviseringar som krävs för en ekonomi i balans under år 2017.

Utifrån dessa förutsättningar bedöms verksamhetsområdet generera ett överskott mot de tilldelade resurserna för verksamhetsområdet. Överskottet bedöms bli omkring 9-10 miljoner.

Taxor och avgifter samt ersättning till utförare för år 2017 framgår av bilaga till nämndplanen.

9.1 Kommunbidrag - VO 5 - Äldreomsorg

Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
324,4	339,9	357,5	373,6

9.2 Driftbudget Vo 5

Tabell 5

Äldreomsorg	Bokslut	Prognos	Budget
Tkr	2015	2016	2017
Kommunbidrag			324 400
Taxor och avgifter			28 625
Statsbidrag			0
Övriga intäkter			11 088
Totalt intäkter			364 113
Förvaltningsgemensamt/Administration			-22 564
Hemtjänst i ordinärt boende			-99 718
Korttidsvård			-38 744
Dagvård			-5 098
Vård och omsorgsboende			-185
			271
Öppen verksamhet			-153
Övriga insatser i ordinärt boende			-2 783
Färdtjänst			-106
Totalt kostnader			-354 438
Netto	-12 007	300	9 676

10 Styrning och uppföljning – Äldreomsorg

10.1 Mål och indikatorer

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Nämndmål

Vård- och omsorgsboendeverksamheten bidrar till bättre hälsa.

Indikator

- Andel av de boende som i nationella brukarundersökningen bedömer sitt hälsotillstånd och rörelseförmåga som god.

Andelen i 2015 års mätning för brukare med hemtjänst var 36 procent för kvinnor 21 procent för män. För boende på vård- och omsorgsboende var andelen 28 procent för kvinnor och 23 procent för män.

- Andel av de boende som i nationella brukarundersökningen uppger sig ha ängslan, oro eller ångest.

Andelen i 2015 års mätning för brukare med hemtjänst som inte hade besvär var 50 procent för kvinnor 44 procent för män. För boende på vård- och omsorgsboende var andelen 33 procent för kvinnor och 48 procent för män.

Strategiskt målområde

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

Brukarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med hemtjänst och vård- och omsorgsboende

Indikator

- Andelen brukare som i nationella brukarundersökningen är nöjda med hemtjänsten.

Andelen i 2015 års mätning var 86 procent.

- Andelen brukare som i nationella brukarundersökningen är nöjda med sitt vård- och omsorgsboende.

Andelen i 2015 års mätning var 79 procent.

*Strategiskt målområde***God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter***Strategiskt mål*

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

- Ekonomiskt resultat för myndigheten
- Ekonomiskt resultat för verksamheten i kommunal regi

*Strategiskt målområde***Attraktiv arbetsgivare***Strategiskt mål*

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

- Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare

Andelen i 2015 års mätning var 85 procent.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Nämndmål

Verksamheten bidrar till en låg sjukfrånvaro

Indikator

- Den totala sjukfrånvaron inom myndigheten
- Den totala sjukfrånvaron inom verksamheten i kommunal regi

Sjukfrånvaron inom hela verksamhetsområdet var för 9,3 procent för perioden januari till juli år 2016.

Strategiskt mål

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Indikator

- Andel av de anställda inom verksamhetsområdet som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål.

Andelen i 2015 års mätning var 78 procent.

10.1 Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

- Alla verksamheter (ej myndighetsutövning) ska prövas för konkurrensutsättning
- Taxor och avgifter ska ses över i syfte att de ska bidra till finansiering
- Nämnden ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent (*ansvaret för mat överförs till annan förvaltning*)
- Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen
- Genomlys behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommundelar (*genomlysningen kommer genomföras under år 2016*)
- Säkerställa tillkomsten av ytterligare boendeplatser inom äldreomsorgen genom nya vård- och omsorgsboenden
- Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen

10.2 Nämnduppdrag för äldreomsorgen

- Möjliggöra innovation i äldreomsorgen med hjälp av ny teknik.

10.3 Värdighetsgarantier för äldreomsorg

- Handläggare - När du ansöker om äldreomsorg får du en handläggare som gör hembesök om du önskar. Är du inte nöjd får du byta handläggare. Du kan alltid få kontakt med någon på biståndsavdelningen på kontorstid.
- Önskemål om särskilt boende - När du har beviljats äldreboende får du välja vilket äldreboende du helst vill bo på.
Du har möjlighet att besöka kommunens äldreboenden innan du gör ditt val. Om det inte finns plats när du ska flytta in, får du byta till det boende du önskat så snart det är möjligt.
- Möjlighet att bo tillsammans - Genom olika boendeformer kan du få ökad möjlighet att leva tillsammans med din make/maka/partner, även om inte båda har behov av särskilt boende.
Biståndsavdelningen kan utifrån individuell bedömning, ge förtur till exempelvis trygghetsboende och senior-boende.
- Utevistelse och gemenskap - Du erbjuds att gå ut varje dag om du bor på äldreboende. Vi planerar tillsammans med dig var, när och hur du vill vistas ute. Du erbjuds möjlighet till gemenskap och aktiviteter.
- Kost - Du ska uppleva att maten är av god kvalitet, smakar gott och att du har inflytande över hur din måltidssituation ser ut. Du kan välja

mellan minst två rätter till lunch.

- Samtal då insats eller boende beviljas - Senast på inflyttningsdagen erbjuds du samtal med enhetschef, verksamhetschef eller omvårdnadsansvarig sjuksköterska.
Du - och dina anhöriga om du vill - får information om äldreboendet samt hur utformandet av din vård och omsorg går till. För att erbjuda bästa möjliga vård och omsorg, anpassad efter dina önskemål och behov, vill vi lära känna dig och få information om det som är viktigt för dig.
- Planeringssamtal - Senast inom två veckor från inflyttning på särskilt boende erbjuds du - och dina anhöriga om du vill - samtal för att göra en planering för din vård och omsorg (genomförandeplan) tillsammans med din kontaktman.
Omvårdnadsansvarig sjuksköterska, sjukgymnast och/eller arbets-terapeut deltar också vid samtalet.
- Uppföljningssamtal - Minst var tredje månad samtalar du och din kontaktman om hur dina förväntningar på vården och omsorgen har infriats.
Den planering som ni gjort tillsammans uppdateras utifrån dina önskemål och behov i genomförandeplanen. En sammanfattning av samtalet dokumenteras.
Minst var sjätte månad samtalar du - och dina anhöriga om du vill - med omvårdnadsansvarig sjuksköterska, din kontaktman, arbetsterapeut och/eller sjukgymnast om hur dina förväntningar på vården och omsorgen har infriats. Den planering som ni gjort tillsammans uppdateras utifrån dina önskemål och behov. Dokumentation av samtal och planering görs.
- Brytpunktssamtal vid förändrat hälsotillstånd eller vid vård i livets slut - Ditt behov av vård och omsorg kan förändras på grund av förändrat hälsotillstånd eller behov av vård i livets slut.
Då erbjuds du - och dina anhöriga om du vill - samtala med läkare för att få information och utforma din fortsatta vård och omsorg. Eventuellt deltar även sjuksköterska, sjukgymnast och/eller arbetsterapeut i samtalet.
- Efterlevandesamtal - Anhöriga erbjuds samtal en tid efter dödsfall.
Omvårdnadsansvarig sjuksköterska, kontaktmannen eller annan lämplig person tar kontakt och frågar efter hur perioden sedan dödsfallet varit. Vi informerar om var man kan få fortsatt stöd om det behövs.
- Trygghet - Sjuksköterska finns tillgänglig dygnet runt. Vi besvarar larm inom tre minuter och är på plats omedelbart vid akuta situationer. Vi som arbetar på äldreboende bär alltid synlig namnskylt.

11 Sammantagna resurser för socialnämndens verksamheter

De sammantagna intäkterna för socialnämndens tre verksamhetsområden och tillika socialförvaltningens totala budget för år 2017 är omkring 884 mkr. De totala kostnaderna är omkring 883 mkr.

I och med att de två verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg och äldreomsorg har ett överskott mot budget och att verksamhetsområdet omsorg för personer med funktionsnedsättning har ett underskott mot budget blir det sammanvägda resultatet för socialnämndens verksamheter att de totala intäkterna täcker de totala kostnaderna.

Tabell 6

Socialförvaltningen	Bokslut	Prognos	Budget
Tkr	2015	2016	2017
Kommunbidrag			733 800
Taxor och avgifter			36 315
Statsbidrag			81 456
Övriga intäkter			32 759
Totalt intäkter			884 275
Individ- och Familjeomsorgen			-167 207
Ensamkommande asylsökande barn			-74 423
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning			-287 609
Äldreomsorgen			-354 438
Totalt kostnader			-883 677
Netto	-27 164	-6 050	653

12 Tillgänglighetsarbete inom socialnämndens verksamheter

Som ett led i tillgänglighetsarbetet inom Tyresö kommun kommer nedan aktiviteter att genomföras under år 2017. Kostnaderna ska täckas inom verksamheternas ram.

Brukare inom omsorg för personer med funktionsnedsättning kommer erbjudas hälsofrämjande insatser.

Boende på boenden enligt LSS ska i grupp eller enskilt varje vecka erbjudas delta i individuellt anpassad kultur- eller fritidsaktivitet.

Hur behovet av anhörigstöd tillgodoses inom socialnämndens verksamheter ska utredas under år 2017. Anhörigstödet avseende omsorg för personer med funktionsnedsättning kommer att belysas i översynen.

13 Uppföljning, utvärdering och kommunikation

Socialnämnden är ansvarig för verksamheterna inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden ska följa upp verksamheterna och ekonomi i tillräcklig omfattning.

Socialnämnden ska under år 2017 lämna delårsrapport per den 30 april och 31 augusti samt verksamhetsberättelse efter årets slut. Dessa ska behandlas i nämnden och därefter kommunstyrelsen. Rapporterna ska innehålla utfall, ekonomiska prognoser, bedömning av måluppfyllelse samt förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser.

Nämnden ska även följa upp verksamheten via kontinuerliga månadsuppföljningar per februari, mars, juli och oktober. Eventuella avvikelser ska rapporteras till kommunstyrelsen.

Kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska följer årligen patientsäkerheten i socialnämndens verksamheter. Nämnden delges årligen en patientsäkerhetsberättelse.

Socialförvaltningen kommer ta fram en förvaltningsövergripande kommunikationsplan för år 2017 för samtliga verksamhetsområden.

11.1 Riskhantering

Arbetet med riskhantering och internkontroll utgör ett komplement till övrig planering och uppföljning enligt styrprocessen. Det syftar till att upptäcka och korrigera felaktigheter, som till exempel dåligt utnyttjande av resurser eller för stort eller onödigt risktagande. Arbetet kommer till uttryck i riskhanterings- och kontrollplaner och redovisningar av interkontrollresultat.

Riskhanteringsplan för år 2017 framgår av bilaga till nämndplanen.

11.2 Plan för uppföljning av privata och kommunala utförare

Tyresö kommun har ett kommunövergripande program för uppföljning av privata och kommunala utförare för åren 2015 till 2018. Uppföljningen av de verksamheter som socialnämnden ansvarar för ska ske kontinuerligt och planerat och i enlighet med det övergripande programmet för uppföljning. Uppföljningen ska utgöra del av socialförvaltningens verksamhetsplanering och rapportering.

Uppföljning av socialnämndens verksamheter sker på olika nivåer från övergripande nivå till enskild verksamhets- eller avtalsnivå och på individnivå. Uppföljningen ska så långt det är möjligt vara likvärdig mellan verksamheter i kommunal regi och verksamheter i privat regi. Uppföljning av verksamhet som lämnats över till privata utförare ska dock prioriteras.

Syfte med uppföljningen

Uppföljningen ska säkerställa att utföraren bedriver verksamheten:

- enligt uppdraget
- enligt lagar, förordningar och föreskrifter
- enligt de mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige och socialnämnden i kommunplan och nämndplan
- med ett medborgarfokus som innebär hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och lyhördhet

Uppföljningen ska också bidra till kvalitetsutveckling, så att medborgarna är nöjda med och har god nytta av verksamheten.

Beskrivning av uppföljningens olika delar

Uppföljningen består av olika delar – löpande uppföljning och kontroller, verksamhetsberättelse och frågeformulär, uppföljningsmöten och brukarundersökningar.

Den löpande uppföljningen utgörs av sådan information som kommer till förvaltningens kännedom från verksamheten själv, dess brukare eller annat håll. Uppföljningen grundar sig också på förvaltningens egen kännedom om hur verksamheten utför sitt uppdrag eller hur verksamheten sköter rapportering och fakturering. Den löpande uppföljningen kan även bestå av verksamhetsstatistik. Uppföljningen kan vara både reaktiv och proaktiv och ska förebygga risken för ekonomiska oegentligheter eller felaktig fakturering.

Verksamheterna ska årligen lämna en verksamhetsberättelse. Denna kompletteras med ett webbaserat frågeformulär anpassat för den aktuella verksamheten. I frågeformuläret kan verksamheten även ge återkoppling till förvaltningen om hur samarbetet med kommunen fungerar och vad som kan förbättras.

Vid en fördjupad uppföljning genomförs ett planerat uppföljningsmöte utifrån fasta frågor anpassade till verksamheten. Även verksamhetsstatistik och uppgifter från den löpande uppföljningen är underlag för diskussion. Förvaltningen gör årligen en plan för vilka verksamheter en är en fördjupad uppföljning ska göras.

Brukarundersökningar genomförs oberoende av uppföljningen av verksamheterna men aktuella resultat används vid uppföljning av verksamheterna. Under år 2017 kommer socialnämndens verksamheter delta i de nationellt gemensamma brukarundersökningarna. Undersökningarna omfattar:

- Vård- och omsorgsboende för äldre
- Hemtjänst
- Boenden för personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Utöver socialförvaltningens uppföljning genomför kommunens kvalitetsenhet oberoende granskningar av kommunens verksamheter i enlighet med plan som fastställs av kommunstyrelsen.

Kommunens upphandlingsenhet ansvarar dessutom för att kontinuerligt bedöma bland annat leverantörers kreditvärdighet.

Överenskommelser mellan myndigheten och utförarverksamhet i kommunal regi

För att säkerställa så likvärdiga villkor som möjligt, mellan kommunala och privata verksamheter som verkar i konkurrens, ska förvaltningen utveckla uppdragsstyrningen genom överenskommelser mellan myndigheten och med de kommunala utförarverksamheterna.

Inom de verksamheter som upphandlats enligt Lag om valfrihetssystem, LOV har den kommunala utförarverksamheten motvarande uppdrag och ersättning och följs även upp på likartat sätt. De områden som idag är upphandlade enligt LOV är hemtjänst, ledsagning och avlösning, daglig verksamhet, sysselsättning samt boendestöd.

14 Årshjul

Årshjul för planerings- och uppföljningsprocessen för år 2017 framgår av bilaga till nämndplanen.

15 Styrande planer och policy

Gällande styrdokument framgår av bilaga till nämndplanen.

Kommunövergripande planer och policy återfinns i kommunplanen.

16 Bilagor

Bilaga 1: Taxor och avgifter för år 2017

Bilaga 2: Ersättning till utförare för år 2017

Bilaga 3: Riskhanteringsplan för år 2017

Bilaga 4: Årshjul

Bilaga 5: Styrande planer och policy